

Hamzova léčebna
Luže-Košumberk

VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

3/2026

Hamzovy léčebny

Dvě významné osobnosti pojí stejné datum narození

Obsah	strana
F. Hamza a T. G. Masaryk	1-2
Neuropsychologická baterie	2
Osobnosti české boccii	2-3
Felinoterapie	4
Výběr z 3. Rady Ředitele	4
Březnové aktivity s pacienty	5
Zimní paralympijské hry	5-6
Personální oddělení	6
Tipy na dubnové akce	6

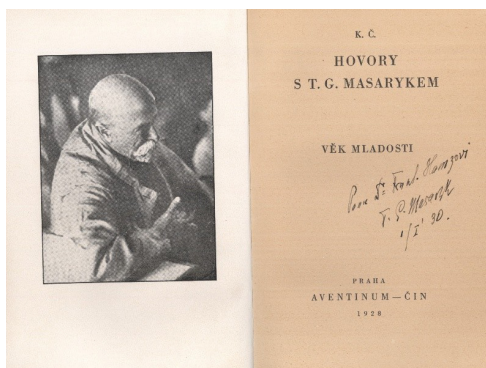
Datum narození dvou významných osobností, které se výrazně zapsaly do dějin Československa, si připomínáme ve stejný den. První osobnost, na kterou bychom chtěli v první řadě vzpomenout, je profesor MUDr. František Hamza, jehož 158. výročí od jeho narození si připomínáme 7. března.

František Jindřich Hamza (druhé jméno ovšem nikdy nepoužíval) se narodil dne 7. března 1868 v Kletečné u Humpolce jako druhý ze čtrnácti dětí. Veřejně se začal projevovat už jako student nižšího gymnázia v Pelhřimově, zejména pak v Německém (dnešním Havlíčkově) Brodě, kam přešel v kvintě a kde také v roce 1887

odmaturoval. Není pochyb, že jeho veškeré aktivity byly ovlivněny jeho názory o úkolech studentů: „Studentstvo by mělo být nejpřednější stráží řeči a národnosti české, oporou vzdělanosti a osvěty, hlasatelem činorodého nadšení, ozdobou národa.“

V roce 1888 se spolu se 163 novými posluchači zapsal na českou lékařskou fakultu, která vznikla teprve pět let před jeho příchodem (1883), a to rozdělením Karlovo-Ferdinandovy univerzity. V té době na fakultě studovali pouze muži, ženy byly na univerzitu přijímány až po roce 1904. Na univerzitě v té době působili filolog Jan Gebauer, historik Antonín Rezek, Jaroslav Goll a filozof a sociolog **Tomáš Garrigue Masaryk** (TGM).

Právě Masaryk, jehož den narození je rovněž 7. března, v době nástupu Hamzy na fakultu už pět let vydával vědecký časopis „Athenaeum“, ve kterém univerzitní profesori publikovali své názory a nové poznatky. Tím napomáhali náročnému programu rozvoje české vědy, zahájenému J. E. Purkyněm v šedesátých

letech. Hamza byl od začátku svých studií členem Spolku českých mediků a v roce 1893 byl zvolen i jeho předsedou. Cesty obou zmíněných osobností se v průběhu let scházely.

Není tedy divu, že Luži v roce 1909 navštívil prof. Masaryk se svou chotí a dětmi. Velmi podrobně si prohlédl „Hamzův ústav pro děti skrofulosní“ a při odchodu své uznání i uspokojení vyjádřil podle svého zvyku krátce a jadrně slovy: „Panečku, tohle je něco!“, při čemž mu údajně oči radostně zářily. V jednom pavilónu shledal nápis: „Voda a sprcha studená – polovic zdraví znamená“; zavolal ihned pí. Masarykovou a upozornil ji na nápis a šelmovsky dodal: „Dobře si to přečti a pamatuj; ode dneška žádnou teplou vodu ráno při mytí!“

Dle vyprávění samotného profesora MUDr. Hamzy z konce února 1930 v Brně uvedl tuto vzpomínku novinář Alois Hajn v novinách Československá republika v přednáškovém cyklu „Trochu dojmů z přednáškového turné k jubileu presidenta Masaryka“, kterou pořádal osvětový výbor.

Jana Zavřelová, DiS.
metodik parku, správce archivních materiálů

Standardizace neuropsychologické baterie NAB

Naše zařízení se v uplynulých třech letech zapojilo do PROJEKTU NAB, jehož cílem je vytvoření českých norem pro Neuropsychologickou baterii NAB (Neuropsychological Assessment Battery), adaptovanou z amerického originálu. Českou verzi připravilo nakladatelství Hogrefe-Testcentrum ve spolupráci s autory Lenkou Krámskou, Zuzanou Dvořákovou a Radkem Ptáčkem.

V rámci projektu probíhal sběr anonymizovaných dat od zdravé populace, který slouží jako základ pro vývoj nového vyhodnocovacího programu a příručky s českými normami. Testování probíhalo v prostorách naší léčebny a umožnilo odborný přínos k důležitému celonárodnímu standardizačnímu procesu. Díky účasti na projektu jsme zároveň získali přístup k celé kompletní testové baterii, která bude v budoucnu sloužit jako cenný nástroj při vyšetřování kognitivních funkcí. Umožňuje komplexní a podrobné zhodnocení široké škály neuropsychologických domén a výrazně tak posílí diagnostické možnosti našeho týmu.

Tímto bychom rády poděkovaly všem zaměstnancům, jejich rodinným příslušníkům a přátelům, kteří se na sběru dat podíleli a umožnili hladký průběh testování. Vaše ochota spolupracovat pro nás byla klíčová.

Mgr. Marija Škrochová
za kolektiv psycholožek Hamzovy léčebny

Adam Peška byl slavnostně uveden do Síně slávy

V pražském hotelu Holiday Inn se uskutečnilo slavnostní vyhlášení Boccista roku 2025. Čtvrtý ročník této prestižní akce ocenil nejlepší hráče české boccii, připomněl úspěchy sezony a představil osobnosti, které svými výkony posunuly českou boccii opět o krok dál.

Silným momentem večera bylo uvedení **Adama Pešky z TJ Léčebny Košumberk do Síně slávy české boccii**. Adam se před pěti lety navždy zapsal do historie českého paraspordu, na paralympiádě v Tokiu získal senzačně zlato. Teď, v devětadvaceti letech, nejúspěšnější boccista české historie končí svoji závodní dráhu.

U Adama se ve čtyřech a půl letech začala projevovat Duchennova svalová dystrofie, která způsobuje postupné ochabování svalů. Nyní hýbe jen prsty a pohybuje se na elektrickém vozíku. Ve 12 letech si zamiloval boccii při léčebném pobytu v Hamzově léčebně – sport určený pro osoby s nejtěžším handicapem. Těm odkázaným na invalidní vozík nebo těm, kteří nezvládnou míčky odhodit rukou, jen je poslat na hřiště ze speciální rampy pomocí tykadla umístěného na hlavě. K jejímu nastavení a nasměrování potřebují spoluhráče – zvláštní asistenty. Vítězí ten, kdo vlastní míčky umístí ve čtyřech endech nejbližší bílému a posbírá za to nejvíce bodů. Boccia se hraje na ploše o rozměrech 12 x 6,5 m obývané měkkými červenými a modrými koženými míčky a jedním bílým – jackem. Přesně tak velký je speciální kurt, na němž s maximálním zanícením provozují hru ne nepodobnou jiné, známé pod jménem pétanque, a zároveň zkombinovanou s šachovou partií. Na rozdíl od pétanque, který si většinou spojujeme s lidovou zábavou někde na prosluněné riviéře, boccia se zrodila v Itálii. Původně byla zamýšlena pro postižené dětskou mozkovou obrnou, dnes se jí ve více než padesátce zemí světa věnují i lidé s vážnými poruchami hybnosti. Boccia se hraje ve 4 kategoriích z nichž kategorie BC3 je kategorie nejtěžšího postižení. Boccia je od r. 1984 na paralympiádě, patří mezi tři parasporty, s nimiž se nesetkáte na olympiádě klasické.

Nyní už někdejší reprezentant si dá od boccie úplnou pauzu a pak se uvidí, jestli si ji občas v Čechách zahraje nebo případně bude předávat zkušenosti jiným. Spolu s Adamem se se závodní scénou loučí i jeho maminka Ivana, která svého syna na turnajích doprovázela coby spoluhráčka, trenérka, asistentka a manažerka rodinného týmu. Maminka má velký podíl na Adamových výsledcích. „Úplný konec jsme zvažovali již po paralympiádě v Paříži. Nebylo to jednoduché. Z jedné strany touha sportovat, z druhé strany toho bylo

na nás moc. Ale za společnou cestou se budeme ohlížet s hezkými pocity a nezapomenutelnými zážitky. Nejúžasnějším je pro mě fakt, že i s tak velkým handicapem, který Adam má, se dá s pomocí dalších lidí sportovat, cestovat, reprezentovat, posouvat se ve hře, být světovým hráčem a když se daří, s úctou a pokorou k soupeřům i vyhrávat,“ Ivana Pešková.

Slova chvály mají pro Adama parasportovní funkcionáři a i pan prezident, který se akce zúčastnil.

Úspěchy Adama:

- Paralympijské hry: 1. místo, Tokio 2021 – BC3 jednotlivci
- Mistrovství světa: 3. místo, Rio de Janeiro 2022 – BC3 jednotlivci
- Mistrovství Evropy: 1. místo, Rotterdam 2023 – BC3 páry

Jaroslav Gála
za TJ Léčebna Košumberský

Při stejné události byl zároveň vyhlášen nejlepším boccistou roku 2025 v mužské kategorii **Radek Procházka**. Toto ocenění obdržel díky skvělým sportovním výsledkům, kterých dosáhl v uplynulém roce. Stal se mistrem České republiky v kategorii BC4 a ze světového turnaje v portugalské Coimbre si přivezl zlatou medaili. Radek je bývalým pacientem Hamzovy léčebny a v současné době se k nám pravidelně vrací jako účastník para(re)startů. O to větší radost máme z jeho úspěchů. Oběma oceněným sportovcům srdečně gratulujeme.

Ing. Lada Bakrlíková
za Hamzovu léčebnu

Felinoterapie ve škole při Hamzově odborné léčebně

Ve škole při Hamzově odborné léčebně nás opět navštívili dva výjimeční hosté, na které se všichni netrpělivě těšili, a to mainské mývalí kočky, kocour Sigma a malé kotě Blackie. Tito „něžní obři“, jak se tomuto plemeni často přezdívá, nepřišli jen na krátkou ukázkou. Přinesli s sebou hřejivou atmosféru přímo do vyučování.

Kocour Sigma hned od začátku potvrdil pověst rozvážného šlechtice. S naprostým klidem se nechal obdivovat a hladit všemi dětmi, zatímco jeho mladší parťačka Blackie se postarala o pořádnou porci zábavy. Jako správné kotě se s žáky přetahovala o mávátka nebo kousek provázku. Děti mohly kočičky také nakrmit, což se oběma stranám moc líbilo. Paní učitelka dětem ukázala, jaké mají kočky dráčky a zuby.

Návštěva však nebyla jen o hraní. Pro žáky v Hamzově odborné léčebně má kontakt se zvířaty hluboký terapeutický význam. Felinoterapie, tedy léčebný kontakt s kočkou, pomáhá odbourávat stres a přináší psychickou pohodu. Stačilo zabořit ruce do hebkého kožíšku nebo naslouchat vrnění a všechny starosti s učením byly rázem pryč. Doufáme, že se u nás v lavicích brzy zase objeví.

**kolektiv Speciální základní školy, mateřské školy a praktické školy Skuteč
pracoviště při Hamzově odborné léčebně**

Výběr ze 3. Rady Ředitele

- Proběhl návrh změn v investičním plánu na základě priorit ve státě s cílem zajistit financování menších projektů, jako kočárkárna apod.
- V termínu od 11. do 27. května 2026 bude omezen výběr zaměstnanecké stravy na oběd č. 1 a 4.
- Stěhování pav. A na pavilón M je po domluvě s vedením primariátu naplánováno na 27. května 2026.
- Bylo připomenuto dodržování Označení zaměstnanců externích firem pohybujících se v areálu Hamzovy léčebny/oddělení dle interního předpisu S 02 009 Výchova k bezpečné práci.
- V současné době se postupně zvyšuje počet návrhů z domova, je tlak na překlady z ortopedických oddělení, jsou ale i časté překlady z HL na akutní lůžka při zhoršení stavu u nyní často klinicky velmi těžkých pacientů.
- Rada Ředitele doporučila nabídku očkování pro zaměstnance.
- Na poradách pravidelně připomínat Interní protikorupční program Hamzovy léčebny.
- Připravujeme novou informační brožuru o Hamzově léčebně.
- Je připravována aktualizace map areálu u vchodů do Hamzovy léčebny.
- Navýšení platových tarifů od 1. dubna 2026 dle NV č. 16/2026 Sb.
- Na Veletrhu uplatnění v medicíně (VUM) 2026 na LF UK Hradec Králové byla dne 1. dubna 2026 prezentována léčebna.
- Rada Ředitele byla seznámena s problematikou a řešením kyberbezpečnosti v Hamzově léčebně.

**Jiří Kubeš
PR a Marketing**

Březnové aktivity s pacienty

Pacienti z pavilónů B a E si užili hudební workshop s lektorkami ze Základní umělecké školy Vysoké Mýto.

Napříč pavilóny proběhl maraton cvičení v rámci akce MaRS – Týden pohybu pro roztroušenou sklerózu.

Ing. Lada Bakrlíková
PR a Marketing

Paralympiáda přinesla Česku šest cenných kovů

Zimní paralympijské hry v Miláně a Cortině d'Ampezzo jsou minulostí a nepočtenější česká výprava v historii na nich zanechala nesmazatelnou stopu. Domů se vrátila s fantastickou bilancí šesti cenných kovů, čímž stylově ukončila dlouhý šestnáctiletý medailový půst.

O prolomení čekání na medaili se hned v úvodu postarala zrakově handicapovaná biatlonistka **Carina Edlingerová**. Rakouská rodačka s trasérem Alexandrem Paťavou vybojovala ve sprintu stříbro, ale svůj nejzářivější moment si schovala na stíhací závod. V něm deklasovala konkurenci a po dlouhých 24 letech zajistila pro české barvy paralympijské zlato.

Absolutní senzací se pak stala teprve sedmnáctiletá nevidomá kometa **Simona Bubeníčková**. S trasérem Davidem Šrůtkem předváděla neuvěřitelné výkony. Svou sbírku načila stříbrem v biatlonovém individuálu, po kterém pro naprosté vyčerpání dokonce skončila v péči lékařů. Rychle se ale oklepala a její famózní tažení pokračovalo v klasickém lyžování, kde přidala stříbra na deseti a dvacetikilometrové trati. Čtvrtý cenný kov, tentokrát bronzový, vybojovala v biatlonu. Z dalších zástupců bílé stopy splnil svůj cíl debutant **Matěj Škoda** průnikem do elitní patnáctky, na hrách startoval i zkušený **Miroslav Motejzík**.

Sledovaným příběhem byla cesta českých **para hokejistů**. Ti sice po výhrách nad Japonskem a Slovenskem s předstihem postoupili do bojů o medaile, následně ale nestačili na zámožské giganty a podleli Kanadě i USA. V závěrečném strhujícím duelu o bronz i přes skvělý úvod a dvougólové vedení nakonec podleli Číně. I přes konečné čtvrté místo jde ale o nejlepší české paralympijské umístění v historii.

V alpském lyžování předváděl vyrovnané výkony zrakově handicapovaný **Tadeáš Kříž** s trasérkou Ivou Křížovou a pravidelně pronikal do elitní desítky. Na náročných sjezdovkách nechali maximum také sedící **Petr Drahoš** a stojící **Tomáš Vaverka**. V poslední den her ukončil závodní kariéru **Patrik Hetmer**.

Český paralympijský tým

Personální oddělení

Nástupy do pracovního poměru v březnu 2026:

Leder Lukáš	sanitář, pav. A
Milenko Alina	dělník prádelny, HTS – PRO
Nermuť Viktor	správce informačních technologií, HTS
Pilařová Natalja, DiS.	všeobecná sestra, pav. A
Síla Jan	řidič, HTS – PRO

Ukončení pracovního poměru v únoru 2026:

Kopecká Marcela	všeobecná sestra, pav. G – SRJ (odchod do SD)
Smejkalová Emilie	dělník prádelny, HTS – PRO

Ing. Bohuslava Tefrová
náměstkyně PER/PaM

Tipy na dubnové akce

Velikonoční jarmark

5. dubna, hrad Košumberk

Guatemala a Belize, přednáška

25. dubna, konferenční sál pavilónu L

Myši patří do nebe, loutková pohádka

15. dubna, konferenční sál pavilónu L

Spinální ples

25. dubna, Sokolovna Luže

Hudební večer s duem Žabáci

21. dubna, konferenční sál pavilónu L

Hudební večer s Milčou a hosty

29. dubna, konferenční sál pavilónu L

Para(re)start

22. dubna, hřiště u pavilónu E

Čarodějnické opékání

30. dubna, hřiště před pavilónem C